

GAZETA MŁYNNARSKA.

GIASOPISMO

poświęcone interesom młynarstwa i handlowi zbożowemu.

Wychodzi raz na miesiąc.

Ogłoszenia oblicza się najtaniej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
W KRAKOWIE
ulica Grodzka — Nr. 59.

Manuskryptów nie zwraca się.

Cena pojedynczego egzemplarza 10 centów.

Od wydawnictwa.

Upraszamy Szanownych odbiorców o łaskawe rozpoznanie naszego pisma

Przedpłata wynosi:

w miejscu:

Rocznie z przesyłką do domu . . . . . 1 złr.

Z przesyłką i na prowincyi:

Rocznie . . . . . 1 złr.

Pieniądze najdogodniej przesyłać przekazem pocztowym wprost bez pośrednictwa, pod adresem: „Administracja Gazety Młynarskiej“, Kraków.

W Warszawie przyjmuje przedpłatę, która wynosi rocznie 1 Rs. p. Franciszek Schmelcer, przy ulicy Twardej Nr. 6-ty — i księgarnia Gebetnera i spółki.

Administracja „Gazety Młynarskiej“

Zaliczki na zboże.

Wiedeński bank — Union-Bank — utworzył osobny oddział zaliczkowy towarowy na zboże i wyroby młynarskie, nadawane w stacjach kolei Karola Ludwika, O manipulacji zaliczkowej ogłosił bank wspomniany przepisy regulaminowe, z których ustępy najważniejsze przytaczamy:

Unionbank udziela za pośrednictwem swoich zastępstw, ustanowionych w Podwołoczyskach, Brodach, Sokalu, Lwowie i Nadbrzeziu zaliczek na przesyłki zboża i wyrobów młynarskich, jakoto: hreczki, jęczmienia, owsa, prosa, żyta, orkisz, pszenicy, kukurudzy, bobu, grochu, soczewicy, łubinu, wyki, groszku cukrowego, nasienia lnu, konopi, maku, rzepaku, tudzież lnianki, mąki, otrąb, krup, kaszy, grysiku, słodu, skrupionego zboża i makuchów, oddawanych na stacjach kolei Karola Ludwika w ładunkach całowozowych, obejmujących 10 ton, celem transportu do stacyj austriackich niemieckich, szwajcarskich i francuskich, za złożeniem oryginalnego nadawczego recepty, wystawionego na którejkolwiek stacji wzmiankowanej kolei, a opiewającego na Unionbank jako oddawcę i odbiorcę.

Wyjątkowo dopuszczalne są zaliczki i na takie przesyłki zboża i produktów mącznych, przy których dotyczące recepty nie opiewają na imię Unionbanku, jako oddawcy i odbior-

cy, jeżeli na podstawie odpowiedniej cesy takiego recepty na Unionbank — tenże otrzyma zupełne i nieograniczone prawo dyspozycji co do towaru, mającego obciążyć się zaliczką.

Do obrębu zastępstwa Unionbanku w Podwołoczyskach należą pod względem udzielania zaliczek także i stacje Bogdanówka, Maksymówka, Borki wielkie, Tarnopol, Jezierna, Zborów i Złoczów; do obrębu zastępstwa w Brodach także stacje Zabłotce, Ożydów, Krasne, Zadwórze i Barszczowice; do obrębu zastępstwa w Sokalu należą stacje Krystynopol, Ostrów, Żużel, Beż, Korczów, Uhnów, Zielona, Rawa ruska, Huta zielona, Werhrata, Horyniec, Basznia, Lubaczów, Oleszyce, Nowa Grobla, Bobrówka, Surochów, Jarosław, Przeworsk, Łańcut, Rzeszów, Sędziszów, i Ropczyce; do obrębu zastępstwa w Nadbrzeziu także stacje Rozwádów, Zbydniów, Tarnobrzeg, Chmielów, Baranów, Jaślany, Mielec, Rzochów, Dąbie, Dembica, Tarnów, Bogumiłowice, Słotwina, Bochnia, Podłęże, Bierzanów i Wieliczka; do obrębu wreszcie zastępstwa Unionbanku we Lwowie należą także stacje Lwów-Podzamcze, Mszana, Gródek, Sądowa Wisznia, Mościska, Medyka, Przemyśl i Radymno.

Celem uzyskania zaliczki w siedzibach zastępstw Unionbanku, tj. na stacjach w Podwołoczyskach, Brodach, Sokalu, Nadbrzeziu i Lwowie winny być dotyczące oryginalne recepty nadawcze oddawane naczelnikowi odnośnej nadawczej stacji za potwierdzeniem odbioru, dla przesłania tychże do zastępstwa Unionbanku przez urząd kolejowy odnośnej siedzibie stacji.

Przesyłki, obciążać się mające zaliczką, oddaje się bankowi w komis.

Za przeprowadzenie interesu komisowego i zaliczkowego opłaca biorący zaliczkę następujące należności:

1) Prowizję, która przy zaliczkach do 400 złr. od wagonu wynosić będzie 3 złr., przy zaliczkach zaś przekraczających kwotę 400 złr. od wagonu 25 ct. od każdego dalszych 100 złr., przyczem kwoty niżej 100 złr. uważać się będzie jako pełne setki.

1) Odsetki od zaliczki po 6 od sta rocznie które i w tym razie, gdyby spłata zaliczki

nastąpiła prędzej jak w 14. dniach, obliczać się będą najmniej za dni 14.

3) Wszelkie z powodu niniejszego interesu komisowego i zaliczkowego, tudzież rozwiązania tegoż wynikające koszty, jakoto: wydatki miejscowe, manipulacyjne, stemplowe, pocztowe i t. p., ponosi bank aż do wysokości 1 złr. 20 ct. od wagonu, niemniej także i prowizję za inkasso aż do wysokości 1/8 od sta ściągniętej kwoty.

Krajowe składy publiczne w Krakowie i we Lwowie.

W Sejmie rozdano dwa sprawozdania Wydziału krajowego o publicznych składach na zboże i spirytus z prawem wydawania listów składowych, t. zw. warrantów, założonych z polecenia Sejmu z dnia 23 stycznia 1886 roku we Lwowie i w Krakowie. Sejm uchwałę z dnia 20 stycznia 1888 roku przyjął na kraj wszelkie zobowiązania, potrzebne do uzyskania koncesyi na wolne składy według rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu, sprawiedliwości, skarbu i wojny z dnia 19 czerwca 1886 (dz. u. p. nr. 86), w szczególności także gwarancję tak w obec stron składających towary, jak wobec zarządu państwa i skarbu państwa i utworzył na koszt założenia tych składów kredyt do wysokości 400,000 złr.

Obecnie składy te są już założone i urządzone. W Krakowie zakupił Wydział krajowy magazyny Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu, a nadto wystawił dom administracyjny o powierzchni 210 kw. m. Magazyny te połączone są z drogą żelazną północną torem kolejowym. Budynek na skład spirytusu posiada zbiornik żelazny na 5 tysięcy hektolitrow, zbudowany i urządony według najlepszych wzorów, zaopatrzony w przyrządy do szybkiego przyjmowania, dokładnego mierzenia i oddawania spirytusu składanego przez producentów.

Magazyn murowany na skład zboża, zaopatrzony jest w najnowszej konstrukcji elewatory, przyrządy do odbierania, ważenia, wyciągania na wyższe piętra, przesuwania na odpowiednie miejsca, przewietrzania i czyszczenia zboża. Posiada motor gazowy o sile 12 koni, rezerwoar na wodę, elewator z wa-

gą automatyczną, tudzież oświetlenie lampami elektrycznymi żarówkami.

Wyciągarnia o normalnem obciążeniu 600 kil. przy użyciu siły 5 koni i chyżości 200 milim. na sekundę, wyciągać może na najwyższą kondygnację składu 180 worów zboża po 100 kgr. w godzinie, wliczając w to czas potrzebny na naładowanie i wyładowanie worów. Dwie wagi automatyczne systemu Reuthera i Reisserta mogą przeważać na godzinę 10,000 klg. zboża twardego a 8,000 klg. zboża miękkiego. Elewator podnosi na godzinę 10,000 klg. zboża twardego. Nadto do dyspozycji jest kolej żelazna z dwoma wózkami i dwie maszyny aspiracyjne z sitami, podwójnym separatorem itp.

We Lwowie składy zbożowe i spirytusowe są również założone. Cała maszynerya w magazynie zbożowym we Lwowie składa się z motoru gazowego jedno-cylindrowego o sile 12 koni, z jednego kompletnego elewatora, 2 wag automatycznych, wszystko o działalności po 10 ton, czyli 10.000 kilogramów twardego zboża na godzinę.

Gdyby jednak objętość magazynu doprowadzoną być miała do 5000 ton, Wydział krajowy sądzi, że musiałby wybudować nowy magazyn, co kosztowałoby wkładu około 150.000 złr.

Skład spirytusowy, osobno zbudowany, obejmuje 4 rezerwoary żelazne po 150.000 litrów i 4 po 100.000 litrów; razem milion litrów, czyli 10.000 hektolitrow.

Skład publiczny dla zboża i spirytusu.

Bliższe postanowienia dotyczące wprowadzenia w życie publicznego składu w Krakowie dla zboża wszelkiego rodzaju i spirytusu, zostały przez Wydział krajowy osobnym regulaminem wydane. Skład publiczny (*öffentliches Lagerhaus*) połączony jest z publicznym składem wolnym (*öffentliches Freilager*). Skład ten założony został w Krakowie, albowiem ze składu, leżącego na węzle dróg żelaznych, mogą być najśladniej płody rolnicze naszego kraju wysyłane albo do Prus i wszystkich Portów morza Bałtyckiego i Północnego, albo na wielkie targowiska nadreńskie i francuskie, albo do Wiednia i Szwajcaryi, albo też do portów morza Adryatyckiego i do Italii.

Publiczny skład w Krakowie przeznaczony jest: 1) dla zboża wszelkiego rodzaju krajowego i zagranicznego, tak ulegającego ocleniu jakoteż transytowego; 2) dla spirytusu ulegającego opodatkowaniu (przeznaczonemu na konsumpcję w państwie) lub też przeznaczonemu na wywóz; 3) dla zboża i spirytusu, które w razie wprowadzenia ich na konsumpcję miasta, ulegałyby opłacie konsumpcyjnej miejskiej. Na tej podstawie skład publiczny ze składem wolnym w Krakowie 1) przyjmuje do przechowania zboże krajowe i zagraniczne, oclone, nieoclone oraz transytowe, spirytus, od którego opłacono podatek, spirytus ulegający podatkowi, oraz przeznaczony na wywóz; 2) wyładowuje te produkty przy ich przyjęciu; 3) wydaje, naładowuje i wysyła zboże i spirytus ze składu, według poleceń właścicieli; 4) opłaca na polecenie

i rachunek właścicieli cło, podatek, opłaty konsumpcyjne, stemple i pokrywa w zastępstwie właścicieli i na ich rachunek kosztu przewozu produktu do składu, oraz wydatki połączone z ekspedycją dalszą produktu; 5) ubezpiecza od ognia produktu przyjęte; 6) pobiera od właściciela złożonego produktu wszelkie na złożonym produkcie ciężące opłaty, kosztu transportu, wyładowania i naładowania, należności za skład, wietrzenie, czyszczenie i ważenie produktu, obliczone według ogłoszonej taryfy.

Nadsyłający zboże i spirytus do publicznego składu winien zawiadomić poprzednio zarząd składu o tem (avis), równocześnie zaś z produktem przesłać list frachtowy lub spis produktów przesłanych. Zarząd przyjmuje te produkty na skład według kolei ich dostawienia, ewentualnie według kolei zgłoszeń, zawsze na podstawie tej wagi i miary, jaka wykazała się przy zważeniu lub zmierzeniu w publicznym składzie krajowym. Jeżeli produkt przesłany drogą żelazną nadszedł uszkodzony lub w mniejszej ilości, niż w liście frachtowym oznaczono, zarząd składu winien wnieść reklamację bezzwłocznie.

Zarząd składu wydaje na złożony produkt »kwit odbiorczy« (*Empfangsschein*), z juxty wycięty i na nazwisko właściciela produktu brzmiący, podpisany przez firmę upoważnionych do tego urzędników. W razie jeżeli kwit odbiorczy zaginie, właściciel produktu winien postarać się o umorzenie kwitu przez sąd handlowy w Krakowie. Wszelako na żądanie strony zarząd składu zamiast kwitu odbiorczego, na nazwisko wystawionego, ma wydać »poświadczenie składowe« (*Lagerschein*), podpisane przez dyrektora lub zastępcę i przez buchaltera, złożone z dwu części: 1) »poświadczenia posiadania« (*Lagerbesitzschein vel Recepisse*) i »poświadczenia zastawu« czyli »warrant« (*Lagerpfandschein*). Dalsze postępowanie z temi poświadczeniami składowymi, prawa i obowiązki posiadaczy tych poświadczeń składowych i ich każdej części oraz publicznego składu krajowego, wydającego te poświadczenia, uregulowane są przepisami wydanej w tym roku ustawy państwowej o składach publicznych z dnia 28 kwietnia 1889 Dz. u. p. Nr. 64. Według §. 19 tej ustawy obie części poświadczenia składowego, a więc tak receptis jak i warrant, mogą być razem albo każde z nich oddzielnie przeniesione na drugą osobę za pomocą indosu (t. j. za pomocą umieszczenia na odwrotnej stronie dokumentu swego nazwiska). Jeżeli samo tylko poświadczenie zastawu czyli warrant ma być przeniesiony, pierwszy indos musi zawierać: 1) nazwisko i mieszkanie indosanta (przekazującego); 2) wysokość kwoty, na którą prawo zastawu na złożonym produkcie się otwiera; 3) dzień zapadłości zastawu. Te same punkta mają być na poświadczeniu posiadania wymienione, a zarazem cały indos do księgi składowej składu zapisany. Jeżeli którejkolwiek z tych formalności brakuje, indos jest nieważny.

Następnie indosy jednego z dwu części składowych poświadczenia składowego nie są do tych formalności obowiązane. Oddanie indosowanego poświadczenia posiadania (*Besitzschein*) indosantowi równa się oddaniu mu rzeczywistego produktu. Jeżeli poświadczenie składowe wydane zostało (*Lagerschein*), to oddanie produktu w inny sposób w ogóle,

jak przez indos nastąpić nawet nie może. Legitymujący się w myśl art. 30 ustawy wekslowej posiadacz obudwu części poświadczenia składowego (*Lagerschein*) może żądać od zarządu składu wydania nowego na jego imię brzmiącego poświadczenia składowego, może podzielić swój produkt na tyle części ile chce i może żądać wydania odpowiedniej ilości na drobne kwoty opiewających poświadczeń składowych.

Zarząd składu obowiązany jest właścicielowi poświadczenia posiadania (*Besitzschein*) dozwolić w godzinach urzędowych każdym razem oglądania produktu złożonego. Bez równoczesnego zwrotu »poświadczenia zastawu« (warrantu) nie może właściciel poświadczenia posiadania (*Besitzschein*) żądać wydania towaru. Jeżeli warrant w dniu zapadłości nie został wykupiony, to właściciel warrantu za pomocą protestu ma stwierdzić jego płatność, a po upływie terminu w ustawie wekslowej dla protestów przeznaczonego (3 dni) może właściciel warrantu zarządzić sprzedaż towaru. Sprzedaż towaru nastąpić ma bez poprzedniego postępowania sądowego w myśl art. 311 ustawy handlowej. Z ceny kupna zapłacone być mają naprzód podatki i cło, potem kosztu sprzedaży, wreszcie pretensje składu zbożowego według taryfy, wreszcie właściciela warrantu. Ewentualnie uzyskana nadwyżka ma być właścicielowi »poświadczenia posiadania« (*Besitzschein*) za okazaniem tego poświadczenia wypłaconą. Właścicielowi warrantu, w razie jeżeli jego pretensja przez sprzedaż towaru nie została w całości pokrytą, służy prawo regresu do pierwszego indosanta warrantu i jego następcy według prawa wekslowego.

Postępowanie dla umorzenia zaginionych »poświadczeń składowych« i obu ich części, t. j. receptisów i warrantów, uregulowane na sposób takiegoż postępowania z weksłami według art. 73 ust. wekslowej.

Tak receptisy, jakoteż każdy indos podlegają stałej opłacie stemplowej po 5 centów od receptisu i indosu, warranty odrębnie indosowane podlegają takiej opłacie jak weksle.

Zarząd składu zboża przedsiębrać będzie na żądanie właściciela złożonego produktu czyszczenie i przewietrzanie zboża szufłą lub elewatozem. Każda partya przyjętego do składu zboża przechowywaną będzie oddzielnie.

Spirytus przechowywać się będzie w oddzielnym magazynie, zbudowanym całkowicie z ogniotrwałego materiału. Sprawdzone przyrządy do odbioru spirytusu przy jego przyjęciu wykazują dokładnie miarę i stopień mocy spirytusu, a ile litrostopni spirytusu skład publiczny przyjmie, tyle też odda z potrąceniem procentu ustawą oznaczonego na wyparowanie czyli ususzkę. Okres czasu, który produkt ma zostawać w magazynie publicznym, zależą od woli właściciela. Jeżeli jednak po upływie umówionego czasu produkta nie zostały odebrane, lub jeżeli produkta złożono na czas nieograniczony, po roku od dnia złożenia nie zostały odebrane, albo wreszcie jeżeli złożonemu produktowi grozi zepsucie, wówczas zarząd składu ma prawo sprzedać produkt, zawiadomiwszy o tem poprzedzając właściciela. Przedsiębiorstwo składu poręcza właścicielowi produktu za szkody wynikłe z zaniedbania kupieckiej troskliwości

i za osoby użyte do obsługi i zarządu, nie poręcza zaś szkód zrządzonych przez wojnę, rozruchy i wypadki elementarne. Wszelkie sprawy sporne między zarządem składu, a właścicielami produktów, rozstrzygać ma sąd polubowny, od którego wyroków nie ma odwołania, chyba że właściciel produktu przy składaniu go za zgodą zarządu wykluczy sąd polubowny, wówczas rozstrzygać mają sądy zwykłe. Sąd polubowny składa się z trzech sędziów, z których jednego wybiera zarząd, drugiego strona przeciwna, a ci dwaj wybiorą sobie trzeciego superarbitra. Zarząd składu ogłaszać będzie corocznie sprawozdania roczne, a co piętnaście dni wykazy statystyczne obrotu produktów.

Taryfa opłat od 100 kilog. zboża w workach za pierwszy tydzień $\frac{3}{4}$ centa, za każdy następny tydzień $\frac{1}{2}$ centa, od zboża zesypianego pierwszy tydzień 1 cent, za następny $\frac{3}{4}$ ct.

Opłata za wyładowanie w workach z wozów lub wagonów do 100 kilog. 2 centy, od zboża zesypianego (rinfusa) 4 ct. za przełożenie zboża trausitowego z wagonu na wagon $1\frac{1}{2}$ ct., za spedycję wagonu 1 złr., za załatwienie formalności cłowych od wagonu 3 złr. Opłata za naładowanie z odwożeniem w workach $1\frac{1}{2}$ ct., przesypanego zboża 3 ct. Za przesuflowanie 100 kilog. pół ct., przewierzenie elewatorium $1\frac{1}{2}$ ct., czyszczenie wialni 3 ct., liczenie, wożenie, plomba, ekspedycja od 100 sztuk 30 ct. Ubezpieczenie od ognia za 100 złr. wartości tygodniowo 1 ct. Od zaliczonych pieniędzy na fracht, cło, etc. 5 prc.

Co do spirytusu skład przyjmuje tylko spirytus, mający przynajmniej 75 stopni alkylometru Trallesa, wysokość straty (Calo), spowodowanej manipulacją i parowaniem oznacza się miesięcznie w czasie od 1 listopada do 31 marca na $\frac{3}{4}$ prc., w czasie od 1 kwietnia do 31 października na 1 prc.

Składowe wraz z opłatą za przyjęcie, mierzenie ilości i stopnia spirytusu, oraz za wydanie od 10.000 litrosnopi (L. prc.) od spirytusu 85° Trallesa za pierwszy miesiąc 13 ct., za następny 6 ct., od spirytusu 75 do 85° za pierwszy miesiąc 14 ct., za następny 7 ct. Opłata za ubezpieczenie od ognia od 100 złr. za miesiąc 4 ct. Za wyładowanie od hektolitra 3 ct.

Rozmaitości.

Sprawa wiedeńskiej giełdy zbożowej w Sejmie galicyjskim. Na 14 posiedzeniu Sejmu galicyjskiego dnia 8 listopada b. r. poseł Włodzimierz Kozłowski i towarzysze przedłożyli i uzasadnili wniosek następującej treści:

Sejm raczy uchwalić: Wzywa się c. k. rząd: 1) do zbadania w drodze ankiety, z delegatów Towarzystw gospodarskich, giełd i izb handlowych złożonej, stron ujemnych, tkwiących w statutach, ustroju i zwyczajach wiedeńskiej giełdy dla mąki i ziemiopłodów i do usunięcia ich w drodze rozporządzeń administracyjnych; 2) do przedłożenia Radzie państwa projektu do ustawy, któraby, a) odmówiła pretensjom z obrotu terminowego na dyferencyje na wiedeńskiej giełdzie dla mąki i ziemiopłodów prawa zaskarżalności w po-

lubownych sądach giełdowych; b) któraby nakazała zawierać umowy terminowe w obrocie zbożowym bez zapłaty zadatku niższego od 1 złr. za 100 kg, 3) do porozumienia się z kr. węgierskim ministerstwem handlu w celu przedłożenia izbom węgierskim projektu podobnej ustawy dla giełdy peszteńskiej przez rząd węgierski w myśl życzeń w węgierskiej Izbie poselskiej wyrażonych.

Wniosek ten przekazany został komisji gospodarstwa krajowego.

Komitet towarzystwa gospodarskiego wniósł do ministerstwa handlu petycję, względem zakazu importu rosyjskich ziemniaków do Galicji, a równocześnie petycję do Sejmu, żądającą poparcia tej sprawy ze strony reprezentacji kraju. Komisja podnosi w swem sprawozdaniu, że poruszona w petycji sprawa zasługuje pod każdym względem na poparcie ze strony reprezentacji kraju, zwłaszcza w chwili tak smutnego pod względem ekonomicznym roku, w chwili ogólnego w kraju nieurodzaju, spowodowanego niebywałą u nas posuchą i całym szeregiem innych klęsk elementarnych.

Rząd rosyjski wzbronił dowozu ziemniaków z państwa austriackiego, pod pozorem obawy zawleczenia tamże chrząszcza «Colorado»; z drugiej strony wolny od cła dowóz ziemniaków z Rosji ciągle istnieć będzie, a zwłaszcza na Śląsk i Morawy, przez Granicę i Szczakowę.

Komisja wnosi wezwać rząd: by wzbronił jak najrychlej przywozu ziemniaków rosyjskich do Austrii; by żądał przy imporcie niemieckich ziemniaków do Austrii na urzędach cłowych w Mysłowicach, Oświęcimie, Dziedzicach, Boguminie, Jaegerdorfie i Ziegenhals, wykazania się niemieckimi świadectwami pochodzenia; by nie zezwalał kolejom przez państwo koncesyowanym ustanawiania, względnie utrzymywania taryf protegujących import zagranicznych produktów do Austrii, a krzywdzące krajowe produkta przez wysokie taryfy kolejowe.

W komisji gospodarstwa krajowego zastanawiano się nad akcją pomocniczą dla dotkniętych tegorocznym nieurodzajem. Subkomitet, wybrany z łona komisji gosp. kraj., względnie jego referent p. St. Stadnicki, zdawał sprawę z narady odbytej w wspólnej konferencji subkomitetów komisji budżetowej i gosp. kraj. Po dłuższej dyskusji uchwaliła komisja gosp. kraj. w zasadzie potrzebę wyznaczenia z funduszu krajowego sumy 300.000 złr. tytułem bezprocentowej pożyczki z której udzielane być mają pod gwarancją powiatów pożyczki, w części na roboty publiczne, w części zaś na zasiewy i inwentarz. Ponieważ zachodzi wielka trudność w ciąglem znoszeniu się z subkomitetem komisji budżetowej, uchwaliła komisja budżetowa, ażeby 2 punkta wniosku p. Huryka, dotyczące udzielenia bezzwrotnej zapomogi i bezprocentowej pożyczki, które to punkta przydzielone zostały komisji budżetowej, odstąpione być mogły do referatu kom. gosp. kraj. Natomiast w komisji budżetowej, pozostałby tylko jeden punkt wniosku, w sprawie odpisania zalegających zeszłorocznych i tegorocznych podatków gruntowych i domowo-klasowych.

Komisja gospodarstwa krajowego załatwiła wreszcie petycję Towarzystwa rolniczego w Krakowie o powiększenie sił w ekspozyturze krakowskiej krajowego biura meliora-

cyjnego. Komisja nie przychyliła się jednak do tej petycji; podniesiono bowiem, że jakkolwiek krakowskie biuro było rzeczywiście zajęte znacznieszymi robotami, to jednak czynności te nie odnosiły się ściśle do zakresu działania biura melioracyjnego. Petycję Towarzystwa rolniczego uchwaliła przeto komisja przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania. Referentem był p. Sangusko.

Wystawcy paryscy na brak odznaczeń narzekać chyba nie będą mogli. Ogólna bowiem liczba przyznanych nagród wynosi 37.605, w tem zaś *grand prix* 890, medali złotych 5599, srebrnych 11.104, brązowych 10.985 i wzmianek zaszczytnych 9.027. Komitet wystawy delegował komisję, złożoną z 21 członków, celem rozpatrywania rozlicznych reklamacyj nagrodzonych.

W obronie żab i wróbli. Gubernator prowincji chińskiej Ning Po rozesał do gospodarzy wiejskich cyrkularz następującej treści: »Na polach waszych rodzi się, żyje i ginie mnóstwo żab. Chociaż to stworzenia maleńkie, jednak ze swoich kształtów podobne są do istot ludzkich (!): kochają one miejsce, w którym się urodziły, a śpiew ich nocny stanowi koncert bardzo melodyjny. Oprócz tego są one najlepszymi obrońcami pól waszych, ponieważ niszczą szarańczę, mają zatem prawo do waszej wdzięczności. Dlaczegoż tedy wśród ciemnej nocy wychodzicie z latarniami i łowicie te niewinne a pożyteczne stworzenia? Wiem dobrze, iż żabki z ryżem bardzo smaczne, lecz zabijanie ich dowodzi braku serca. I dlatego też odtąd zabrania się sprzedawać i kupować żabki, a kto naruszy rozkaz surowy będzie ukarany. Jednocześnie zwracam uwagę na wróble, które śpiewają też słodko po drzewach (?). Przecież to nie krwiożercze wilki, tygrysy lub lamparty. Dlaczegoż tedy uzbrojeni w siatki, udajecie się do lasów i na pagórki i tam chwytacie wróble? Radzę wam, zdławcie raczej w sobie apetyt do smacznych potraw i żyjcie zgodnie z prawem niebieskiem, zabraniającem tępienia istot żyjących.«

Produkcja wódki w Austrii. Wykaz produkcji wódki i dochodów skarbowych z podatku od wyrobu wódki w krajach reprezentowanych w Radzie państwa, za 8 miesięcy t. j. do końca kwietnia b. r. przedstawia się jak następuje:

W powyższym peryodzie 8-miesięcznym wyprodukowano alkoholu: 1) za opłatą podatku konsumcyjnego 824.352 hektol.; 2) za opłatą od wyrobu 11.940 hektol. i 3) przywieziono do rafinerji i wolnych składów z krajów Korony węgierskiej, oraz z Bosnii i Hercegowiny 28.505 hektol., — razem 764.797 hektol. Z tego wywieziono: z gorzelni, rafinerji i wolnych składów: a) na konsumcję 341.351 hektol.; b) do celów przemysłowych w Krajach Korony węgierskiej, Bosnii i Hercegowiny 367 hektol.; c) na wywóz za linię cłową bez opłaty podatku 53.444 hektol., — razem 431.570 hektol.

Dochody skarbowe za powyższy czas 8-miesięcy przedstawiają się, jak następuje: Z opłaty konsumcyjnej 11.985.830 złr., z opłaty od wyrobu 417.891 złr., — razem 12.403.720 złr.

GANZ I SPÓŁKA

ODLEWARNIA ŻELAZA i AKCYJNE TOWARZYSTWO FABRYCZNE

DLA BUDOWY MACHIN

w Budapeszcie, Leobersdorf pod Wiedniem i w Raciborzu

polecają

Koła z twardej leizny (Hartguss) i krzyżowania dla kolei przedsiębiorstw budowy i kopalń
walce do mielenia wysokiego i niskiego z sławnymi na cały świat wałkami z twardej leizny

maszyny do przesiewania mąki t. zw. LANSICHTER Karola Hagenmachera, tudzież
maszyny do czyszczenia grysików

i zbiorniki proehowe t. zw. Staubsammler, patent Steekel

INSTALLACYE ELEKTRYCZNE

dworców kolejowych, fabryk i kopalń, według własnego systemu rozprowadzania na wielkie przestrzenie

turbiny, koleje linowe, wagony, maszyny do papierń, tudzież wyrobu drzewnego (Cellulose).

Wyłączne zastępstwo dla Galicyi i Bukowiny

u Leopolda Epsteina w Krakowie, ul. Grodzka L. 59.

LEOPOLD EPSTEIN

REPREZENTANT WIEDENSKIEJ FABRYKI MACHIN MŁYNARSKICH „BRACI IZRAEL“

w Krakowie, ulica Grodzka L. 59.

poleca następujące przedmioty:

Kamienie młyńskie:

Kamienie francuskie własnego wyrobu.
Kamienie z własnego kamieniołomu
w Hoffnung.
Kamienie z Perg, Wallsee i Szląskie.
Kamienie do wyrobu krup.
Kamienie do ostrzenia.

Przybory młynarskie:

Gazy jedwabne do mąki i do kaszek
fabryki Dufour & Comp.
Reńskie siatki druciane, żelaz. i mosiężne.
Blachy tarłowe żelazne i stalowe.
Blachy, dziurkowane okrągłe i podłużne.
Pasy maszynowe belgijskie i francuskie.
Pasy konopne do elewatorów.
Kubki blaszane z blachy żelaznej-pobie-
lanej i cynkowej.
Srubki do kubków z kluczem. Naciąga-
cze do pasów parcianych.
Srubki do pasów skórzanych, łączniki
do pasów.
Ruska skóra najlepsza na pasy. Rze-
myki do szycia.

Narzędzia do ostrzenia kamieni z angiels. stali.
Taczki do worków, kubły do mąki. Winety
do worków, Zapniki, Oliwiarki, Samodzielne
smarowacze, Plombki, Kleszcze do plomb,
Libelki, Sieprzemakalne pokrowce.
Angielskie piły cyrkularne i Piły traczne.

Towary gumowe do celów technicznych.

Części żelazne do popędu młyńskiego:

Papryce balansowe z pierścieniem lub bez
pierścienia.
Patent: Puszki do kamieni, Aparata do wlotu
zboża, Żurawie, Panwie regulacyjne, Wrza-
ciona, Transmisyje, Koła i t. d.

Machiny młyńskie:

Walce porcelanowe „Victoria“ Weggmana.
Składki walcowe porcel., Ganz i S-ki w Peszcie.

Machiny do czyszczenia zboża:

Wciągacz z sitem i bez tegoż (Aspirateur).
Amerykańskie Tarary własnego wyrobu.
Cylindry Trieury systemu Mayera dla mły-
nów i gospodarstwa.

Machiny do oddzielania kurzu syst. Brogle.
Machiny łuskacze systemu Henkla.
Machiny do czyszczenia zboża „Eureka“.
„ „ „ „ Puhmana.
„ „ „ „ amerykań-
skie szczotkowe

wszystko własnego wyrobu.

Machiny do czyszczenia kaszek i siania mąki:

Uniwersalna machina wciągająca, do
czyszczenia wszelkich gatunków
kaszek. Patent Karesch.
Machina wciągająca do kaszek, Syste-
mu Henkla do średnich i drobnych
kaszek.
Machina wciągająca, system Bauera li-
tylko do dunstów.
Machina wciągająca, system Hagen-
machera. Zychtery patent Nagel &
Kaemp.

Budowa wszystkich drewnianych robót do urządzeń młyńskich. — Zakład do urządzeń krup.

Biuro techniczne do wykonania planów i kosztorysów do budowli nowych i przerobień.